

IZHAJA VSAK DAN

Več ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Poročila št. 1. se prodajajo po 3 nvd. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, St. Petru, Pistoiji, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele št. 1. po 5 nvd. (10 stot.)

CELASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 celone. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 3 st. mm. pametnice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka naslednja vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačnje se izključno le upravi „Edinosti“. Plačljivo in tožljivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

„V edinosti je moč!“

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez dopolnjenih naročnin, se uprava ne ozira.

Naročnina na nedeljsko izdajo „EDINOSTI“ stane: za celo leto Kron 5.20, za pol leta Kron 2.60.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo.

Naročnino, oglašje in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 20 (Narodni dom).

Izdajatelj in odgovorni urednik STEFAN GODINA, lastnik koncesije lista „Edinost“. — Natisnila Tiskarna „Edinost“, vpisana zadruga z omejenim poročstvom v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 20.

Poštno-hranilnični račun št. 841-652. TELEFON 31. 11-57.

Grška blokada albanskega obrežja ustavljena.

Premirje na čataldskem bojišču.

Porta prepovedala Essad paši napadati Srbe.

CARIGRAD 15. (Kor.) Uradno se poroča: Ker je srbska vlada na zahtevo veslel prepovedala svoj armadi pred Skadrom nadaljno bombardiranje in obleganje trdnjave, je ukazala Porta poveljniku skadrskemu posadke, Essad paši, da mora po dogovoru z generalom Bojovićem ustaviti vse sovražnosti proti srbski oblegovalni armadi in tudi ne ovirati odhod Srbov.

Stališče kralja Nikole napram skadrskemu vprašanju.

DUNAJ 15. (Izv.) Tukajšnji diplomatski krogi izjavljajo, da še vedno ni znano, ali se bo kralj Nikola udal zahtevam veselil ali ne. Privatna poročila zatrjujejo, da je kralj Nikola pripravljen vstrajati pri svojih zahtevah, četudi odide srbska armada izpred Skadra.

LONDON 15. (Izv.) Angleški diplomatski krogi ne smatrajo odpor kralja Nikole proti sklepom veselil za resen. Kralj se boji naroda in hoče s svojim odporom preprečiti izbruh nezadovoljnosti v Črnigori. Udali se bo tekoji usodi, kakor hitro bo mogel potolažiti narod s kakimi odškodninami. Z ozirom na razburjenje v črnogorskem narodu, je v Angliji vzbudilo veliko nejevoljo stališče Avstrije napram kompenzacijsnemu vprašanju. Vesile se sedaj trudijo, kako bi mogle pripraviti Avstrijo do tega, da bi privolila v kompenzacije Črnigori.

Odhod srbske armade izpred Skadra.

BELGRAD 15. (Izv.) General Bojović, poveljnik srbske armade pred Skadrom, je v torek odposlal na vrhovno srbsko poveljstvo poročilo, v katerem izjavlja, da dosedanje število oblegovalne armade nikakor ne zadostuje za zavzetje trdnjave, vsled česar prosil za nadaljne ukaze.

Bojović je nato dobil v petek obvestilo, naj takoj ustavi vse nadaljne operacije in pripravi vse potrebno za odhod srbske armade.

Posvetovanja na Cetinju.

CETINJE 15. (Izv.) Srbski poslanik na Cetinju je ponovno nasvetoval črnogorski vladi, naj preneha z obleganjem Skadra. Semkaj je došel vojni minister general Martinović, ki je imel v nedeljo, v navzočnosti kralja Nikole, daljšo konferenco z generali. Razpravljalo se je predvsem o situaciji pred Skadrom.

Nadaljevanje bombardiranja Skadra.

CETINJE 15. (Izv.) Vojni minister general Martinović se je po konferenci na Cetinju podal zopet h frontu pred Skadrom. Zatrjuje se, da je smatrati to kot znamenje, da so se Črnogorci odločili za nadaljevanje obleganja Skadra in da se bombardiranje prične mogoče že tekom današnjega dne.

Mednarodna situacija.

DUNAJ 15. (Izv.) Našo včerajšnjo vest, da namerava kralj Nikola nadaljevati oble-

ganje Skadra, se potrjuje sedaj tudi v dunajskih merodajnih krogih. Oficijozni listi izražajo bojazn, da se kralj Nikola ne bo udal volji Evrope, ampak na svojo pest, tudi brez srbske pomoči nadaljeval bombardiranje trdnjave.

Iz Belgrada celo prihaja vest, da se je bombardiranje Skadra danes zopet pričelo. Vesile se sedaj pogajajo, kakih ostriših sredstev naj bi se poslužile proti Črnigori. Avstrija je zopet nastopila s svojo staro zahtevo, naj se razširi blokada do Drača, ker se je izkazalo, da se oskrbuje Črnagora z živili preko tega pristanišča.

Najvažnejša današnja vest pa je vse, kakor, sicer še nepotrjeno poročilo francoske agenture „Agence Havas“, da so včeraj Turki in Bolgari na čataldski črti sklenili 10 dnevno premirje. Iz Carigrada se tudi poroča, da bo že v najbližjih dneh sklenjen prelminarni mir in sicer direktno na čataldskem bojišču. Definitivni mir bo podpisan v Londonu, kamor odpošlje balkanska zveza vse svoje prejšnje delegate.

Ce je premirje fakulčno sklenjeno, potem je vsekakor gotovo, da se premirja Črnagora ni vdeležila. Seveda je v tem slučaju precej zanimivo vprašanje, kako si predstavljajo Bolgarska mir brez privoljenja vseh zaveznikov.

Neko dunajsko bolgarsko poročilo dolži Grke in Srbe, da nalašč zavlačujejo sklenitev mira.

Splošno pa se domneva, da pomeni sklenitev premirja na Čataldži — konec balkanske vojne.

Grška vlada ustavi blokada albanske in epirske obali.

DUNAJ 15. (Izv.) Grška vlada je danes preklcala blokada albanske in epirske obali. Diplomatski krogi z veseljem pozdravljajo ta korak grške vlade in izražajo svoje zadovoljstvo, da tozadevna zadnja intervencija v Atenah ni bila brezuspešna.

Ustavitve blokade je bila že skoro neobhodno potrebna, ker je grozila v Albaniji velika lakota.

Premirje na čataldskem bojišču.

PARIZ 15. (Kor.) „Gaulois“ poroča, da sta Bolgarska in Turčija sklenila pogodbo, glasom katere preneha z vsemi sovražnostmi na čataldski črti. Ni izključeno, da je bilo sklenjeno to premirje s posredovanjem Rusije, ki je odločno proti temu, da bi Bolgari pridrl v Carigrad.

PARIZ 15. (Kor.) „Agence Havas“ javlja iz Carigrada: Na čataldski črti je bilo med obema vojskujočima se strankama sklenjeno 10 dnevno premirje, ki se je pričelo včeraj popoldne.

CARIGRAD 15. (Kor.) Uradna poročila zatrjujejo, da se je vršil včeraj zjutraj na levem krilu čataldske črte neznan artilerijski dvoboj.

Korektura severne albanske meje.

LONDON 15. (Izv.) Avstrijski vojaški strokovnjaki, ki so bili pridržani avstrijskemu

zastopniku na veleposlantski reuniti v Londou, so konstatirali, da so meje Albanije, kakor jih je določila reunita, nepopolne.

Radi tega je avstrijski veleposlanik na zadnji seji veleposlantske reuniti zopet sprožil vprašanje omejitve Albanije in zahteval korekturo severne meje. Med avstrijskimi in ruskimi strokovnjaki je prišlo do novih diferenc, ki so pa bile na včerajšnji konferenci pri Greyju izravnane.

Odlučitev o novi korekturi je bila takoj sporočena Srbiji in Črnigori, da se tako prepreči vsaka zakasnitev odhoda srbske armade izpred Skadra.

Mirovno vprašanje.

DUNAJ 15. (Izv.) Iz Sofije se poroča, da je odgovor velelasti na balkanske mirovne propozicije napravil na vse zaveznike jako dober utis. Podlaga za sklenitev prelminarnega mira je torej dobljena.

Diference med Bolgari in Grki.

SOLUN 15. (Izv.) Vest, da nameravajo Bolgari pomnožiti svojo posadko v Solunu, se potrjuje. Nove bolgarske čete so že na potu proti Solunu, kjer se bodo utaborile.

Radi teh izrednih bolgarskih odredb je odpotoval 5. pešpolk prve grške divizije v smeri proti Kilikiji, dočim mora biti 4. pešpolk vedno pripravljen za vsak slučaj. Iz neznanih vzrokov se je 5. pešpolk takoj vrnil in pustil večji oddelek vojaštva v Nigriti, kjer so nastavljene grške oblasti. Prva grška divizija tabori na raznih krajih pred Solunom, peta divizija pa pri Galiku in Baldži. Vas Saimanli na železniški progi Solun-Kilindir so zasedli Grki, dočim se nahaja kolodvor še v grških rokah.

Bolgarska zahteva po Solu u je vzbudila v grških krogih veliko vznemirjenje. Govori se, da Grki ne bodo več pripustili novih bolgarskih čet v Solun, ampak jih ustavili, če treba tudi z orožjem.

SOFIJA 15. (Izv.) Diference med Bolgari in Grki postajajo vedno večje. Grki nameravajo odposlati v Solun še tri nadaljne divizije in napravljajo že par tednov pred mestom močne okope.

Rusija želi ohranitev balkanske zveze.

LONDON 15. (Izv.) Bivši ruski poslanik v Carigradu, Čarikov, odpotuje danes iz Petrograda, da posreduje med balkanskimi zavezniki. Sazonov mu je baje pred odhodom izjavil, da želi Rusija ohranitev balkanske zveze.

Konflikt med turškimi prestolonasledniki in velikim vezirjem.

LONDON 15. (Izv.) Tukajšnji listi poročajo iz Carigrada: Veliki vezir Mahmud Šefket paša je nasvetoval sultanu, naj odpošlje prestolonaslednika kam v tujino. Prestolonaslednik Jusuf Izedim je zagrizen nasprotnik mladoturškega komiteja in baje vedno kuje načrte, kako bi se Turčija iznebila mladoturške vlade. Mladoturki se boje, da bi se prestolonasledniku s svojim vplivom pri očetu posrečil ta načrt in se ga zato skušajo iznebiti. Splošno se pričakuje, da bodo dosegli svoj namen.

Generalni štrajk v Belgiji.

BRUSELJ 15. (Kor.) Po dosedanjih poročilih tekom današnjega dne ni prišlo do

nobenih spopadov med stavkujočimi in vojaštvom. V Monsu stavka baje od 30.000 delavcev le 9.150. V La Louviere stavka 46.150, v Verviers 15.000 delavcev. Ob francosko-belgijski meji je stopilo v štrajk skoro vse delavstvo.

BRUSELJ 15. (Kor.) V rudokopih in v kovinarski obrti v Charleroi je stavka popolna. V Louviere štrajka v celoti okoli 51.000 delavcev, 5.000 jih še dela Velike železnice v centru so ustavile vsak promet; druge manjše železnice vzdržujejo promet le s pomočjo orožnikov. V okolici Bruslja je kljub stavki vse mirno. V pristanišču v Antwerpnu prihajajo delavci polagoma zopet na delo, posebno oni, ki niso organizirani.

BRUSELJ 15. (Kor.) Vlada je odredila obširne varnostne odredbe, ker se je bit velikih izgrediv. Kljub temu, da so voditelji socialistov prevzeli garancije za vzdrževanje miru, je vojni minister Broqueville ukazal, da mora biti za vsak slučaj vedno pripravljenih 50.000 vojakov.

BRUSELJ 15. (Kor.) V mestu promet vsled stavke skoro nič ne trpi. V plinarni in elektrarni je vse v redu; tudi tramvajski promet se vrši nemoteno, trgovine so vse odprte.

GENT 15. (Kor.) V Gentu in v sosednjih mestih in okolih je prišlo povodom izbruha generalnega štrajka do precejšnjih demonstracij. — Na mnogih krajih so bile poškodovane telefonske in brzojavne zveze.

BRUSELJ 15. (Izv.) Po večernih poročilih znaša sedaj število štrajkujočih pol milijona. Škoda, ki bo zadela Belgijo, če bo štrajk še par dni, bo znašala najmanj pol milijarde kron. V rudnikih je stavka popolna; opravljajo se le ona dela, ki so neobhodno potrebna, da rudnikov ne zalije voda. V železarski industriji stavka 30%, delavcev, v tekstilni 80%, v steklarski industriji je štrajk popoln.

Afera Deberti-Benasich pred dunajsko poroto.

DUNAJ 15. (Izv.) Pred tukajšnjo poroto, kot delegiranemu sodišču, se je vršila danes razprava proti visokošolcu Antoniju Benertiju iz Pule in odgovornemu uredniku puljske „La Flamma“, Benasichu, radi razžaljenja puljskega oficirskega zbora. „La Flamma“ je svoječasno, ko so se vršile znane demonstracije v puljskem gledališču, kjer je občinstvo izžvižgalo avstrijske uniforme plesalcev, aklimiralo pa bersaljerskim uniformam, silno napadla puljske oficirje, češ, kako so mogli mirno prisostvovati predstavi in jih imenovala ljudi, ki kradajo bogu zlasti čas in kompromitirajo vse meščanstvo. Najvišje sodišče je na tožbo puljskega oficirskega zbora delegiralo dunajsko poroto, kjer je bil Deberti, pisec imenovanega članka, ki je svoje dejanje tudi priznal, obsojen danes na dva meseca zapore, odgovorni urednik „La Flamma“ Benasich pa na en mesec zapore.

Sufragetke — požigalke.

LONDON 15. (Izv.) V kopalnišču Sv. Leonarda so sufragetke danes zažgale vilo poslanca Crossa, strupenega sovražnika ženske volilne pravice. Škoda je velika, ker je bila vila opremljena z dragocenimi, zgodovinsko važnimi objekti.

PODLISTEK.

AKTA.

Zgodovinski roman iz Neronovih časov. Spisal Aleksander Dumas. — Preval F. P.

„Radi tega te ravno sovražim, cesar. Ko bi ne bil dal zastrupiti kakor Britanika, ali pa umoriti kakor Agripino, ali če bi mi bil dal odpusti žile kakor Seneki, morda bi ti bil odpustil ob svoji zadnji uri. Toda nisi me smatral niti za moškega, niti za žensko, temveč za mramornat kip, ki je slep in nem in ki nima srca kakor igrača, iz katere si lahko delal vse, kar se ti je ljubilo. Izkazovanje časti, o katerih govoriš, niso bila drugo nego pozlačeno poniževanje. Dasi ravno si me sramotil in me dvigal nad vseh, je lahko vsak izpredelal moje ponižanje. In to ni še vse. Predvčerajšnjim, ko sem ti dal prstan, bi me bil lahko za vsa bodel; navzoči može in žene bi bili vsaj lahko menili, da sem vreden sprejeti smrt iz tvojih rok; toda udaril si me s pestjo kakor sužnja, kakor psa!“

„Da, da,“ je dejal Neron, „storil sem ti krivico. Odpusti mi, moj dobri Spor!“

„In kljub temu,“ je nadaljeval Spor, „kakor da bi bil preslišal Neronove besede,

„kljub temu ti je zamoglo to bitje brez imena, brez spola, brez prijateljev, brez srca, storiti mnogo zla; ponoči sem se lahko splazil v tvojo sobo, ukradel sem ti tvoje pisalne tablice, na katerih si obsojil senat in ljudstvo k smrti. Odneseš sem jih na forum in v Kapitol, kakor da bi jih bil raztrosil vihar. Sedaj ne smeš več pričakovati milosti niti od ljudstva, niti od senata. Izmaknil sem škaflijo s strupom, ki ti ga je priredila Lokusta, in prepuštil sem te samega, brez obrambe, brez orožja, onim, ki te iščejo, da te izročijo sramotni smrti.“

„Motiš se!“ je vzkljknil Neron in je potegnil izpod blazine bodalo; „motiš se, še mi ostaja to jeklo.“

„Da,“ je dejal Spor, „toda ne boš se ga poslužil niti proti sebi, niti proti drugim. Evnuhu naj se svet zahvali, če bo priča prizoru, kako umira cesar, šiban in bičan, čim so ga vlačili golega in v vili na vratu po forumu in po trgu.“

„Toda tu sem varen, ne najdejo me,“ je dejal Neron.

„Da, da, morda bi jim bil ubežal, ko bi ne bil jaz srečal stotnika, ki sem mu izdal tvoje skrivališče. Morda trka že sedaj na vrata dvorca; cesar, že prihaja, že prihaja.“

„Oh, ne bom ga pričakoval,“ je dejal Neron in si je nastavljal konec bodala na srce. „Prebodem se, umorim se.“

„Saj se ne upaš,“ je dejal Spor.

„Vendarle,“ je mrmral Neron v grškem jeziku in je z bodalom iskal pripravnega mesta, toda še vedno se je obotavljal. „Neronu ne bi se spodobilo, ko bi ne znal umreti. Da, da, živel sem življenje, polno sramote, in umiram v ponižanju. O svet, svet, kako velikega umetnika izgubiš z menoj!“

Naenkrat mu je roka zastala, z razmršeni lasmi in znojnim čelom je prisluskoval šumi, ki se je bližal bolj in bolj; zajecel je Homerjeve verz.

„To je peket konjskih kopit...“

V tem trenutku je planil v sobo Epafrodit. Nero je imel prav, bil so jezdec, ki so ga zasledovali in ki so, obveščeni od Spora, dirjali naravnost proti dvorcu. Cesar ni smel izgubiti niti trenutka, ako ni hotel, da ga ujamejo njegovi rabiji. V glavi se mu je porodil sklep; poklical je na stran Epafrodita, ki mu je moral priskočiti, da ne prepušči nikomur njegove glave in da raje sežge vse njegovo truplo. Nato je zopet potegnil bodalo iz pasu in si ga je nameril proti vratu. Šum se je bližal bolj in bolj, čuli so se že grozeči glasovi. Epafrodit je izprevidel, da blje zadnja ura. Prijel je Nerona za roko, položil mu bodalo na grlo in ga potisnil v meso do roča; nato je skupno s Sporom planil iz sobe in je zaklenil vrata za seboj.

Neron je grozovito zavpil, izdri smrtonosno orožje iz rane in zalučal bodalo daleč od sebe; nato se je opotekel, se zgrudil z odrevenelimi očmi in hropečimi prsi na eno kleno in nato še na drugo; skušal se je oprati ob komolec, dočim mu je lila kri iz vratu po roki, s katero si je skušal tiščati rano. Slednjic se je še enkrat izbuljenim, prestrašenimi očmi ozri okoli sebe, in videč, da je sam, se je zgrudil z globokim vzdihom na tla. V tem hipu so se odprla vrata, na pragu se je prikazal stotnik. Ko je zagledal cesarja, nepremično ležečega na tleh, je planil k njemu in je hotel utešiti kri s svojim plaščem; toda Neron je zbral še enkrat vse svoje moči in ga je pahnil od sebe.

„Ali je to zvestoba, ki ste mi jo prisegli!“ je dejal z očitalnim glasom; nato se mu je izvil iz prsi poslednji vzdih, toda njegove oči so ostale odprte in izbuljene. To je bil konec rimskega cesarja Neron, poslednjega rodobine Klavdijev.

Vojači, spremljajoči stotnika, so vstopili, da se prepričajo, če je cesar izdihnil svojo dušo. Ker o tem ni bilo več dvoma, so se vrnili v Rim, da tam razglasijo njegovo smrt, smrt onega, ki je bil dan prej še gospodar nad svetom, ki je umrl zapuščen od svojih najzvestejših, ne da bi se bil kdo izmed njegovih sužnjev zmenil zanj.

(Konec prih.)

Dr. Pederzoli — škof.

Mi smo mogli že pred več dnevi — na podlagi došlih nam privatnih informacij — sporočiti, da je za novega škofa poreško-puljskega določen sedanji župnik pri Sv. Antonu novem v Trstu, gospod kanonik dr. Trifun Pederzoli. Brzjavka z Dunaja v včeršnjem našem izdanju pa javlja, da je imenovanje že izvršeno. Ta vest nima sicer še oficijelnega pečata, ali ni dvoma, da naznanja dovršeno delstvo in da bo vodstvo škofije poreško-puljske poverjeno gospodu dr. u Pederzoliju.

Vest o tem imenovanju nam je bila v povod, da smo napisali dva daljša članka. Iz tehtnih razlogov in povsem opravičeno. Kajti ne samo za versko, ampak tudi za vse drugo, posebno pa narodopolitično življenje slovenskega življa v obsežni škofiji poreško-puljske dijeceze, je velikega pomena, v kakih smereh se giblje vladanje škofije. Seveda kaže ta zveza med cerkvijo in politiko na nezdružljivo in abnormno razmere in moramo to zvezo obžalovati s stališča obeh strani: radi cerkve in radi izven-cerkvenega javnega življenja. Ni koristno tako razmerje ne za eno ne za drugo stran. Toda, naj obžalujemo to razmerje kolikor hočemo, računati smo morali vendar žljim iz tega enostavnega razloga, ker — je bilo, ker je obstajalo. O ekzistenci tega razmerja kriče desolantne razmere, kakor so se razvile v škofiji za dobe vladanja pokojnega škofa Fiappa ravno zato, ker se je bil ta cerkveni dostojanstvenik popolnoma podredil vplivom vladajoče italijanske narodno-politične — klike!

To razmerje podrejanja — recimo tako — sistema na vodstvu škofije zahtevam le ene politične in nacionalne struje se mora zdeti tem neverjetnejše, ker povsem nenaravno, spričo dejstva, da je ta politična struja ciljem, po katerih stremi cerkev, ne le povsem tuja, marveč naravnost nasprotna, sovražna. Celu v slučaju, da bi bila ta politična struja po svojem naziranju v verskih stvarih sorodna in naklonjena nalogam glavarstva škofije, bi morali vendar obsojati, ako bi se to glavarstvo stavljalo v službo te politične struje tudi v nacionalnih stvareh, ako bi postalo komponentom enostranske, pristranske in krivične narodne politike na škodo narodnosti, ki je z ono politično strujo v srditem boju za — narodno ekzistenco. Obsojati bi morali to tudi v interesu cerkve same. S tako enostranstvom kaplja vodstvo škofije strupa v srca vernikov druge, itak že preganjane narodnosti, ki ravno radi krivice, ki jo trpi v narodnem pogledu, toliko bolj hrepenti po pravici, po dobrohotnosti in blagohotnosti vsaj — v cerkvi. In ravno v tem je vsebovana vsa kričeča abnormnost razmer v škofiji poreško-puljski, da je bila cerkvena oblast doslej zaščitnica narodno-politične struje, ki je povsem tuja vsem ciljem in potrebam verskega življenja, a sovražna življu, tako iskreno udanemu verskemu življenju. Ako bi tudi hoteli abstrahirati od principa pravičnosti in enake ljubezni na vse strani, ki mu mora biti ravno cerkveni glavar že po svojem velikem zvanju prvi glasnik, je že radi interesov cerkve same obsojati — politiko, ki je vladala doslej na sedežu škofije v Poreču!

Nismo torej napisali pretrde in krivične besede, rekli, da so razmere v škofiji poreško-puljski bolne, žalostne.

V svojih prejšnjih člankih, napisanih vsled vesti o imenovanju novega škofa, smo se izogibali — osebi. Danes pa izjavljamo odkrito — in to v zvezi vsem fanfaram po italijanskih listih radi imenovanja italijanskega škofa v Poreču — da nam to imenovanje ni nepovoljno pod pogojem, da bosta tudi škofa Pederzoli vodila tista mirnost in korektnost, ki sta nas silila v spoštovanje do župnika Pederzoli!

Za časa svojega župnikovanja v Trstu se je novi škof taktično in skrbno izogibal političnemu vrtilcu, radi česar so se italijanski listi parkrat oglašali s strupenimi rekriminacijami proti župniški pisarni, kar nas utrlja tudi v uverjenju, da tisti radostni vskliki, s katerimi so italijanski liberalni listi pozdravljali imenovanje župnika Pederzoli novim škofom, niso bili izrazom resničnega razpoloženja, marveč da jih je razumeti le kakor captatio benevolentiae, kakor prizadevanje, da bi tudi Pederzoli pridobil za pota Fiappova.

Mi ne zahtevamo od škofa, da bodi politično nam v prilog. Iskrenost te naše izjave sledi že iz gornjih izjav, kjer smo obsojali ravno to, da je bil prejšnji škof poreško-puljski — sluga politike. Mi zahtevamo od škofa poreško-puljskega le, da sledi — cerkveno-pastirski politiki, ki gre mirno svoje poti brez vsakega ozira na vrvenje vsakdanje izven-cerkvene politike. Kar je bolnega, treba sanirati. Kar je zgrešilo prejšnji škof-politik, naj popravi višji pastir z ljubeznijo in enako pravičnostjo na vse strani, da se v srca njih, ki so bili preganjani in zato zastrupljeni, povrne zaupanje in vera v pravičnost na onih mestih, kjer vladajo škofije!

S to zahtevo pozdravljamo imenovanje gospoda dra Pederzoli škofom poreško-puljskim! Manje menda ni možao zahtevati!!

S. ml. Podraga:

Zavzetje Istre 1. 1813.

k stoletnici zavzetja in letošnjemu odkritju spomenika majorja Lazarića na lindarskem hribu.

Ljudje, ki so prihajali iz pazinske okolice, so mu pripovedovali: „Pred rajučim sovražnim vrstam poveljuje poveljnik bataljona Spring. Te sestoje iz četrtega laškega lahkega bataljona, ene divizije „Otočancev“, ter osemdeset francoskih topničarjev in orožnikov; skupaj 1100 mož, ki imajo tri topove in mnogo streliva. Ta večer dospelo v Pazin, kjer so naročili in je že pripravljen več priprag.“

Toda niti ta stvarna poročila o sovražnikovi premoči ga niso odvrgla od njegovega sklepa. Odredil je celo takoj nadaljnji pohod po isti cesti ter se je ustavil zvečer ob 5 uri na griču „Sveta Trojica“ pri vasi Čerovlje, ravno, kjer se razcepi ta cesta v Trst in na Reko; predstražo pa je razstavil do vasi Novaki.

Seveda si ni mogel misliti stotnik Lazarić, da bi s svojo vojsko — 56 mož, ki jo je raztegnil po gričih od Čerovlj do Novakov, mogel pokončiti sovražnika. Opral se je predvsem na navdušenost ljudstva, ki jo je podnetoval s tem, da je pravil povsod, da vodi le predstražo velike, avstrijske vojske, ki mu bo sledila v nekoliko dneh.

Takoj so mu pomagali prebivalci pri vseh predpripravih ter mu natančno poročali o vsem, kar so poizvedeli o sovražniku. Tako je izvedel, da tvorijo jedro sovražni-kove vojske četrti laški lahki bataljon, sami novinci, ki bi se gotovo ne mogli uspešno braniti, posebno ne, če bi bili nenadoma napadeni. Moštvo „Otočancev“ pa, ki je bilo še pred nedavnim avstrijsko, da tudi komaj čaka, da bi prešlo k prejšnjemu gospodarju — in res je prešlo v noči med 3. in 4. septembrom 150 mož „Otočancev“ k stotniku Lazariću. Pa še nekaj je ohrabilo stotnika Lazarića, da se je odločil za napad, namreč: Če bi se on, ko je izvedel v sovražnikovi premoči, vrnil k svoji brigadi v reško primorje, bi bila brezdomno poražena vsa brigada; prvič zato, ker so bili utaborjeni na takem kraju, kjer bi jih sovražnik lahko napadel, od vseh strani, drugič zato, ker bi bil sovražnik, ko bi se združil še s 1000 mož narodne straže pod Učko goro, v ogromni premoči. Treba je bilo torej pridobiti časa, da se general Nugent kolikor možno močno zavaruje proti sovražniku ter ojači. To pa je bilo možno le na ta način, da je šel stotnik Lazarić nasproti sovražniku ter ga skušal kolikor možno zadrževati. Pridobitev tega časa se je zdelo Lazariću pomembnejša, nego pogin njega in njegovega moštva pri tej drzni a znameniti nakani.

Ali tudi za slučaj, da bi morali bežati pred sovražnikom, je preskrbel stotnik Lazarić.

Pustil je namreč levo krilo svobodno, ki bi je v slučaju, da bi moral bežati, spravil čez gorovje v lovrausko pristanišče, kjer bi je s pripravljenimi ladijami prepeljal na Reko, ali pa k angleškemu brodoju.

Ko je torej premislil vse to, je bil pripravljen, da bo s svojim načrtom nadaljnemu razvoju vojske le koristil; odločil se je popolnoma, da bo zadrževal, in če potrebno, tudi napadal sovražnika.

Se isti večer je naznanil svoj sklep v vse kraje, odkoder je pričakoval pomoči; proti jutru pa je že ojačilo njegovo vojsko nekaj sto kmetov, ki so razpolagali z najrazličnejšim orožjem, a bili vsi ene misli: „Proč s Francozi!“

Vso noč pa je naznanjalo zamolklo do-njenje zvonov od vseh krajev, da je prišel tisti čas... Tudi v sovražnikovo šatorišče je zadonelo in vsi vodje so se zedinili v misli, da je ljudstvo ostalo proti njim; v prsa novincev pa je kanila kaplja strahu, bojazni, da bodo morali z jutrom podleči ognju izurjenih vojščakov in smrtonosnemu oročju maščevalnega, bojaželjega ljudstva. (Pride še.)

Za občinske volitve.

Ne zamudite reklamacij!

Reklamacijska doba se bliža svojemu koncu in gotovo je še med našimi volilnimi upravičenci ljudi, ki še niso prišli pogledat volilnega imenika in se niso niti prepričali, ali so vpisani v volilnem imeniku, ali ne. Gotovo je tudi še takih, ki jih je morda ta ali oni njihov prijatelj ali znanec opozoril, da niso vpisani v volilnem imeniku, ali da so nepravilno vpisani, pa v zvezi temu še niso storili nič, da bi si zagotovili svojo volilno pravico. Pozivljamo torej vse one, ki bodisi na ta ali oni način še niso stbrili svoje dolžnosti napram sebi samim kot občinarjem, ki morajo tudi nositi breme občinskih davkov, in napram svojemu narodu, ki zahteva od njih, da se tudi oni udeležijo volilnega boja, ki naj prinese narodu pravice, ki mu gre do.

Čas je kratek: niti 14 dni ni več do 28. t. m., ko se ob 2 popoldne zaključijo

reklamacijsko postopanje. Kdor si dotedaj ne zagotovi volilne pravice, je ne bo imel in ne bo mogel voliti. Torej stori vsak, kar mu je storiti, da potem ne bo pozno.

A še na nekaj moramo opozoriti naše volilce v zadevi reklamacij.

Dolžnost naših volilcev ni samo, da zagotove sebi in našim volilcem volilno pravico in tako kolikor mogoče okrepe in pomnože naše vrste, temveč morajo gledati tudi na to, da ne bodo zlorabljali volilne pravice v svoje namene naši nasprotniki, ki so v volilski imenik vtihotapili gotovo marsikatero svojega človeka, ki nima volilne pravice, ki je morda že zdavnaj mrtev, ki ni avstrijski državljan, ki ne plačuje dovolj davka za dotični volilski razred, ki ne biva dovolj časa v tržaški občini (za IV. mestni in II. okoličanski volilni razred najmanj 3 leta pred 3. marcom t. l.), ki je pod varštvom ali skrbništvom, ki uživa oskrbo siromakov iz javnih sredstev. Opozorjamo tudi na to, da so izključeni od volilne pravice oni, ki so bili obsojeni radi hudodelstva ali prestopka tatvine, poneverjenja in goljufije, deležnosti pri njih, sovodstva, obzupuspešenja eksekucije, nepoštenega ravnanja v kreditnih opravilih, vlačugarstva, prestopkov proti določbam o volilni svobodi in radi pljanosti (več ko dvakrat v zaporno kazen). Vsi taki so izključeni od volilne pravice za najmanj tri leta po prestani kazni. Od volilne pravice so izključeni oni, ki je nad njihovim imetjem otvorjen konkurz. Osebe, ki so bile pod policijskim nadzorstvom ali v prisilni delavnici imajo volilno pravico šele tri leta po prenehanju nadzorstva ali izpusta iz prisilne delavnice.

Opozorjamo torej naše volilce, da se zanimajo pri pregledovanju volilskih imenikov tudi na to, ali so nasprotniki vtihotapili take svoje ljudi v volilski imenik, ki po zgoraj navedenem nimajo volilne pravice. Za take osebe je potem treba zahtevati izbris iz volilnega imenika. Natančnejša pojasnila dobe volilci tamkaj, kjer so razpoloženi naši volilski imeniki, zlasti pa v volilni centrali v „Narodnem domu“. Slovenski volilci, storite torej tudi v tem pogledu svojo dolžnost!

Volilski imeniki so na razpolago v glavnem volilnem lokalu v Narodnem domu in vseh volilnih lokalih, sedežih volilnih odborov in sicer:

Za mestne volilne okraje:

Za I. okraj (Sv. Vid): „Konsumno društvo“ „Alla nuova Stazione“ v ulici Lazzaretto vecchio 31.

Za III. okraj (Novo mesto): „Tržaško podporno in bralno društvo“, ulica Torre bianca 41, I. nadst.

Za IV. okraj (Nova mlitnica): Prostor „Narodne delavske organizacije“, ulica Sv. Franciška št. 2, I.

Nadalje so volilni imeniki na razpolago v gostilni „Novega delavskega konsumnega društva“ Skorklja št. 97; v gostini „pri Bricu“ ex Pangoš na stari openski cesti; v gostilni „pri Turku“ Skorklja — Coroneo št. 671.

Za V. mestni okraj so volilski imeniki na razpolago: v stanovanju gosp. Guliča, ul. Media št. 17, prvo nadstropje ves dan; v stanovanju gosp. Frana Kotnika, ul. Piccardi št. 30, III. nad., ob delavnih od 3 do 7, ob nedeljah od 9 do 1; pri rodbini Ferfolja-Gregorič, Kadin-Sv. Alojzij, ves dan.

Za VI. okraj (Sv. Jakob): „Konsumno društvo“ pri Sv. Jakobu (nasproti cerkve).

v konsumnem društvu „Jadran“ (ulica Industrija); v gostilni Štrancar (ulica Giuliani).

Pozor, hrvatski volilci! — G. dr. Boleslav Bole, odvetnik, ima v svoji pisarnici, v ulici S. Giorgio št. 5, I. nadstropje, v bližini nemških šol, na razpolago hrvatskim volilcem volilski menik (izborni imenik) in daje vse potrebne informacije v zadevi reklamacij.

Za okoličanske volilne okraje:

I. okraj: Sv. M. Magd. Spod: „Konsumno društvo“ na Kolonkovcu.

Sv. M. Magd. Zg.: „pri Troicu“. Škedenj: „Gospodarsko društvo“.

II. okraj: Sv. Ivan: „Konsumno društvo“ (začasno).

Kolona: „pri starem Matevžu“. Lonjer; „Gostilna pri Županu“. Rocol: „Gospodarsko društvo“.

III. okraj: Rojan „Konsumno društvo“.

Volilski imenik za Greto in Rojan je na razpolago volilcem pri znanem rodoljubu, gosp. Ant. Pečniku, Greta št. 19 in pri g. Aleksandru Furlanu (Zgornja Greta št. 386) vsak četrtek in nedeljo popoldne.

Barkovlje: „Obrtniško društvo“ (Nar. dom).

Opčine: „Konsumno društvo“, (ob delavnih od 7 do 9, ob nedeljah in praznikih od 1 do 8 zvečer). Bane: „Konsumno društvo“.

Prosek: društveni prostori „Haldrha“ in Sokola.

Bazovica: pri g. Andreju Grgiču št. 97.

Trebeče: Gospodarsko društvo. Sv. Križ: pri g. Ivanu Kožuta hšt. 6.

Volilni odseki v okolici

so naprošeni, da izročijo svoje reklamacije s potrebnimi dokumenti vred že tekom tega tedna v centralno reklamacijsko pisarno v Narodnem domu v Trstu.

Stopamo v predzadnji teden za reklamacije, a čaka nas še mnogo dela, ker treba urediti in dopolniti vso nabrano gradivo za zboljšanje volilnih list — radi tega rodoljubni požurite se!

Volilski sestanki v mestu.

Volilni sestanek za volilce V. okraja se vrši v petek, dne 18. t. m. ob 8 zvečer v gostilni „Reclam“ ulica S. Maurizio št. 15.

Volilci! Vdeležite se sestanka, da pregledamo volilni imenik, zlasti kdor ni vpisan v ta imenik, ne bo smel voliti.

Volilni imenik za V. okraj je na razpolago tudi v gostilni „Birsu“ v ulici Gatterl št. 10.

Volilci, pregledajte če ste vpisani, ker v malo dneh poteče reklamacijska doba.

Politično društvo „Edinost“

VOLILSKI SHODI

Za volilce z Grete: v četrtek, dne 17. t. m., ob 8 in pol zvečer v gostilni „Al Panorama“ na Greti št. 10.

Za volilce V. okraja: v petek, dne 18. t. m. ob 8 zvečer v gostilni „Reclam“ ulica S. Maurizio št. 15.

Seja mestnega sveta.

Začetkom snočnje seje je svetovalec Cerniutz urgiral razne stvari, ki niso še prišle na dnevni red, kakor: ustanovitev deželnega hipotečnega zavoda, pomnoženje cenih stanovanj, vprašanje možnosti učiteljc i. t. d.

Na to se je bavil mestni svet s tramvajskim vprašanjem. Pred vsem je bil po kratki debati odobren predlagani načrt tramvajske družbe glede pripojitve obeh kolodvorov k ostalemu tramvajskemu omrežju. Vsled tega se tudi stara črta od bivšega gledališča Goldoni do južnega kolodvora spremeni v novo črto od ulice Kandler skozi ulico Benvenuto Cellini do rečenega kolodvora. Ob tej priliki je vprašal svetovalec Wilfan, čemu se ni še podaljšala toli potrebna tramvajska črta do Sv. Ivanske cerkve. Odgovarjal mu je magistratov referent češ, da je tramvajska družba res dolžna izvršiti to zvezo, ali da se jej oprla vlada, dokler se ne pokrije tamošnji potok. Ta izjava je pa popravil svet. dr. Slavik s poročilom, da se je pred kratkim dotična tramvajska komisija bavila s tem vprašanjem in je sprejela njegove predloge, s katerimi se je naložilo eksekutivi, da treba vse potrebno delo požuriti, izlasti glede pokritja onega potoka, da bo tramvajski družbi odvzet tudi zadnji izgovor za obstojenje prvi dogotoviti gori rečene nujno potrebne tramvajske zveze.

V razpravo o tarifu nove občinske tramvajske linije Goldonijev trg-klavnica sta posegla z daljšim utemeljevanjem svojih premišljevalnih predlogov zopet svet. dr. Slavik in dr. Wilfan. Prvi, da se vsotna cena za prvo polovico do Magdalenske bolnišnice zniža od nameranih 12 na 10 stotink; drugi pa, da se ta nižja cena določi za daljavo do Sv. Ane, ker pri določitvi tarife mora biti merodajna frekvenca in potreba, nikakor pa kilometrična daljava.

Svet. Cerniutz je stavil tudi spreminjevalne predloge v smislu, da se ima trg Sv. Jakoba smatrati za glavno shajališče ljudstva in vsled tega je pri odmerjanju tarifov računati s tem izhajališčem za tramvajsko publiko. Sicer je pa govornik izjavil, da se strinja z radikalnejšimi predlogi slovenskih svetovalcev, le da se boji, da — ne bodo sprejeti. In res je župan dal kar na glasovanje Cerniutzeve spreminjevalne predloge, ki so bili tudi vsprejeti, vsled česar sta Slavik-Wilfanova predloga, ki sta bila vsekakor ugodnejša za občinstvo — odpadla. Tako ostane cena 12 stot. do Magdalenske bolnišnice, oziroma od Sv. Jakobskega trga do klavnice, dočim bo vsa črta od Goldonijevega trga do klavnice stala 20 stot.

Na to se je bavil mestni svet z ustanovitvijo novih proforskih mest na občinskih srednjih šolah in (v tajni seji) z umirovljenjem magistratnega ravnatelja Boccardija in z imenovanjem nekaterih uradnikov.

Domače vesti.

Imenovanje v policijski službi. Policijski komisar g. Alojzij Keršovan je imenovan za policijskega nadkomisarja. Čestitamo!

Vsesokolski kongres v Ljubljani. V včerajšnji „Edinosti“ smo med brzojavami vestni poročili o poročilu meke dunajske korespondence o vsesokolskem zletu v Ljubljani, ki ga je ona korespondenca baje dobila iz Ljubljane. V omem poročilu se zatrjuje, da je minister notranjih zadev baron Heinold izjavil napram državnemu poslancu dr. Rybaču, ki je posredoval pri njem v zadevi prepovedi zleta po kranjski deželni vladi, da je pripravljen dovoliti kongres, če bi se ga udeležili samo avstrijski Slovani, a da je Slovenska Sokolska Zveza odklonila te vladne propozicije, sklenila počakati rešitve rekurza proti odloku deželne vlade in v slučaju, če bi bil rekurz brezuspešen, odpovedati letošnji zlet in naprositi Rusko Sokolsko Zvezo, ki pripravlja zlet za prihodnje leto v Moskvi, da odpove svoj zlet, da bi se potem vršil vsesokolski zlet v Ljubljani l. 1914., ker bi medtem morda postale razmere ugodnejše.

Obrnili smo se v tej zadevi na državnega poslanca g. dr. Rybača, ki nam je izjavil, da zgoraj navedena vest o izjavi ministra notranjih zadev bar. Heinolda nikakor ne odgovarja resnici. Tako je seveda tudi neresnična vest, da bi bila Slovenska Sokolska Zveza odklonila kake vladne propozicije, ker je sploh niso bile nobene stavljenе. Res ni tudi, da bi se bila Slovenska Sokolska Zveza obrnila, kakor zgoraj navedeno, na Rusko Sokolsko Zvezo.

Na vprašanje, kaj je na vsej stvari resnice, je izjavil g. poslanec: Resnica je ta, da je Slovenska Sokolska Zveza sklenila, da bo vztrajala pri svojem namenu, da priredi zlet letos, in da vsled tega urgira rešitev svojega rekurza. Vse drugo so same mistifikacije!

Vojaški nabor. K predvčeršnjemu naboru je bilo poklicanih 170 nabornikov, prišlo pa jih je 161. Potrdili so jih — 23, torej komaj 14 odstotkov. Škoda, da nimamo podatkov o narodni pripadnosti nabornikov, zlasti pa potrjencev, kajti prepričani smo, da je med potrjenci vsaj dve tretjini Slovencev, dokaz, da mi Slovenci v Trstu, vzlic temu, da tvorimo le slabo tretjino domačega prebivalstva, vendar plačujemo največjega davka, krvnega davka, dvakrat toliko kakor Italijani, ki tvorijo dve tretjini domačega tržaškega prebivalstva.

Na eni strani je sicer dobro znamenje to za nas, saj je s tem le povedano, da je naš narod zdrav, čil in krepek, dočim je v Italijanih vsaj v Italijanih pristne krvi, le malo še onega zdravega mišičevja, ki je potrebno za vojaško službo. Na drugi strani pa je v resnici žalostno, da mora naš narod v toliko večji meri, nego naši narodni nasprotniki plačevati krvni davek, a nima zato niti enakih pravic na svojih rodni tržaških tleh, kakor oni, temveč skoraj sploh nobenih. Naj bi le bila stvar v obratnem razmerju, kako bi se Italijani bili po svojih prsih in zahtevali ter tudi dobivali od vlade vse, kar bi zahtevali; za nas pa velja vedno le ona stara: plačaj, molči in služi!

Od onih 23 potrjencev je bil 1 potrjen k vojni mornarici, 21 je določitev čete pri držani, 1 pa je potrjen v nadomestno rezervno. V vojaško bolnišnico v svrhu natančnejše preiskave so jih odposlali 6.

Tržaška telefonska centrala je za slovenske telefonske naročnike v resnici prava mučnica. Preden skličeš kako številko, traja ponavadi cel četrt ure, ali pa še dalje in dogaja se celo, da se poleg tega še čuje kaka zbadljiva ali zaničljiva smeh, če končno človeku prede potrpežljivost in energično zahteva zvezo. Prav nič nenačnega ni, da po trkrat ali štirikrat povrsti človek ne dobi prave zveze, seveda ker so one laške šinjorine ali prelene, ali preveč zagrizene, da bi se naučile slovenski šteti, če ne že do 99 pa vsaj do 9, in ker vsa preslavna c. kr. poštna uprava v Trstu nima toliko moči ali pa tudi ne toliko poštene volje, da bi ubila onim svojim uslužbenkam enkrat za vselej v glavo, da je njihova prokleta dolžnost, saj so plačane zato, da ustrezajo strankam, kakor veleba službeni predpis, ne pa da uganjajo v službi svoje svoje laško-nacionalne prismođarije.

Da je vseh teh škandaloznih razmer kriva edino pred vsemi c. kr. pošta uprava sama, oziroma c. kr. pošto in brzojavno ravnateljstvo, je najboljši dokaz to, da nima nameščenih samo pri telefonskem obratu ljudi, ki ne razumejo in nočejo razumeti

našega jezika, temveč da celo pismeno korespondenco s slovenskimi strankami izroča ljudem, ki res ne znajo, ali pa nočejo znati slovenščine in zato tudi pišejo slovenskim strankam stvari, da se jim morajo krave smejati. Toda naj bi že bilo to, če bi se s tem smešili samo oni sami, ki pišejo take kozlarje, in pa slavna poštna uprava, toda stvar ima še drugo lice. Če namreč smatra c. kr. pošto in brzojavno ravnateljstvo slovenske stranke za tako malo vredne, da korespondenco z njimi izroča ljudem, ki na neumiljen način mrcvarijo slovenščino, drugi deželni jezik v Trstu: potem pomenja to ravnanje c. kr. poštnega in brzojavnega ravnateljstva omalovaževanje, preziranje, zanikanje in slovenskih strank i slovenskega jezika.

Te dni je dobil slovenski telefonski naročnik od telefonske centralne uradne poročilo o številu dnevnih klicev. Prijatelj našega lista nam je izročil ta uradni dopis telefonske centralne in iskali smo naročnika po vseh mogočih imenikih telefonskih naročnikov in dodatkih, a nikjer ga ni bilo. Seveda ne! Kajti naročnik se kliče: „Slovenska trgovska šola v Trstu“ in je tudi tako vpisan v imeniku, slavna telefonska centrala pa je napravila iz njega: „Slov. obrstno društvo“ in tudi na ta naslov poslala dopis. Sedaj naj pa reče kdo, ali se ne delajo norca iz slovenskih telefonskih naročnikov in slovenskega jezika pri tržaški telefonski centrali!

Der Erpresserkönig! Kralj — izsiljevalec! S tem sramotilnim naslovom obiljeje sedaj nemški listi črnogorskega kralja Nikolo, ker mu — vlasti ponujajo odškodnino v denarju in menda tudi na teritoriju, da odneha od obleganja Skadra in se odreče temu mestu. Ni nam tu namen, da bi branili kralja Nikolo in njegovo postopanje. To je vprašanje, ki spada na drugo stran. Vprašali bi pa ponižno te sedanje nemške moraliste, ki se toliko zagražajo nad črnogorskim izsiljevanjem, naj nam lepo povedo, kje so bili erpresserji za časa nemško-francoske vojne, ko so nemške kroglice in granate rušile Pariz, ubijale mirno prebivalstvo, palili bolnišnice in druge humanitarne naprave, da so izprešale iz francoskega naroda 4 milijarde in dve bogati, cvetoči provinciji? In zakaj niso kričali ti moralisti tedaj, ko je Turčija prodala Avstriji svoje suverenske pravice do Bosne in Hercegovine za debelih 50 milijonov? Zakaj niso videli v tej kupčiji nič nemoralnega in zakaj se niso zgražali nad avstrijsko diplomacijo, da si je dala izsiliti te milijone vzlic svojem milijonu bejonetov, oziroma kanonov? I seveda, če Nemci zagrešajo taka izsiljevanja, pevajo Nemci „Heil dir im Siegeskranz“ in „Die Wacht am Rhein“ v čast in slavo nemškemu junastvu, ki je dovršilo take — slavne čine. In kakov hrup bi bil, če bi bil kdo hotel govoriti o Erpresser-Viljemu!

Pa čemu bi hodili po izgledu v Črnogoro, v Carigrad in pred Pariz! Saj imamo tu doma, med nami samimi, lepih izgledov o velenemški moral. Isti Nemci, ki ne poznajo nikake mere v svojih zahtevah na šolskem polju za svoje kolonije, ki nimajo prav nobenega domačinskega prava, pa kriče o nezasišani objestnosti, nenasitnosti in požrešnosti, če tisoči slovenskega prebivalstva zahtevajo le stoti del tega, kar nemška kolonija že ima in kar si je s politično močjo Nemcev v tej državi — erpressala!

Nemci naj bi torej le lepo molčali o „Erpresserkönig“ — posebno še, ko niso za svoje brezmejne pretenzije prelivali svoje krvi, kakor so jo junaki kralja Nikole.

Tržaško podporno in bralno društvo je imelo pretečeno nedeljo svoj redni občni zbor. Iz poročil tajnika in blagajnika je razvidno, da je društvo v zadnjem letu prav lepo napredovalo. Imelo je koncem leta 1213 članov in 97.648 21 K prometa; društveno premoženje je naraslo na 75.964 71 kron.

Na občnem zboru je bil izvoljen za častnega člana za društvo velezaslužni bivši predsednik gospod M. Kamuščič, ki je društvo vodil lepo dobo desetih let. V novi odbor so izvoljeni gg.:

Predsednik, Čok Hrabroslav, I. podpredsednik, dr. Wilfan Josip, II. podpredsednik, Kravos Fran, I. tajnik, Marinček Fran, II. tajnik, Turel Vekoslav, I. knjigovodja, Škedel Ivan, II. knjigovodja, Kuštrin Anton, blagajnik, Detela Stanko, ekonom, Germek Gabriel, Odborniki: Bunc Rudolf, Bucik Peter, Faganel Josip, Orel Fran, Jerič Fran, Pavlič Anton I., Legiša Josip, Mlado-



Za birmo!

Dolžnost vsakega zavednega botra in botre je, da se posluži v edini slov. urarni in zlatarni

ALOJZIJA POVHA

Trst, ul. del Rivo 26 (Sv. Jakob).
Cene nizke. Bogata izbor.



Dr. Korsano

Specijalist za sifilitične in kožne bolezni
ima svoj ambulatorij
v Trstu, v ul. San Lazzaro št. 17, I.
(Palazzo Diana)
Za cerkvijo Sv. Antona novega.
Sprejema od 12. do 1. in od 5½. do 6½. pop.

Vinarsko - gospodarska zadruga
registrovana zadruga z omejenim jamstvom

Volčjadraga - Bukovica
vabi na

II. redni občni zbor

ki se vrši
v nedeljo, dne 20. aprila 1910, ob 1 popoldne pri Antonu Gregorič hšt. 103
v Volčjadragi.

- DNEVNI RED:
1. Poročilo načelnštva.
 2. Potrdilo bilance za l. 1912.
 3. Volitev načelnštva.
 4. Volitev nadzornštva.
 5. Raznosterosti.

Volčjadraga - Bukovica, 14. aprila 1913.
ODBOR.

Pomladansko zdravljenje
je najbolje s kričistilnim
„čajem iz tisočroč“.
Obenem je to tudi izborna sredstvo proti škripanju v želodcu, hemoroidom itd. itd. Zavoj za 12 dni z navodilom za eno kremo se dobiva edinole v odikovani lekarni
„Al due Mori“ dr. A. Praxmarerja
Veliki trg, mestna palača. Telefon 337.
Če se pošlje K 10, se odpošlji po prti z obratno pošto poštino prsto. VARUITE SE POMAREDES!

Dr. Pečnik

Dr. PETSCHNIGG
Trst, via S. Caterina št. 1.

Zdravnik za notranje (splošne) bolezni
8-9 in 2-3 in specijalist za kožne in
vodne (spolne) bolezni: 11%-1 in 7-7%

Zaloga obuvala
in lastna delavnica

PAVEL VISINTINI
Trst, ul. Giosue Carducci 27.

Velika izbira moških in ženskih čevljev. - Po pravice se izvršujejo točno in solidno
po zmernih cenah

Nova zaloga

šip, posodja in kuhinjskih
potrebščin

Trst, Istrska cesta (Via dell'Istria) št. 67. (Čarbola Zgornja - Via Ponziana).

Velika izbor za gostilne in krčme. Cene zmerne.

Novosti za pomlad in za poletje!

Moške obleke iz sukna, kamgarna, zadnje novosti od K 15-48
Deške obleke iz sukna, kamgarna, zadnje novosti od K 10-32
Otroške obleke od 3 do 12 let od K 3-18
Velika zaloga suknjenih hlač od K 4-14
kstoninastih hlač od K 2-20-5
Največja zaloga blaga zadnjih novosti.
Sprejemajo se naročila po meri.

Specijaliteta: delavne obleke, srajce
spodnje srajce itd. itd.

Samo v dobro znani trgovini

„Alla città di Trieste“

ulica Giosue Carducci (ex Torrente) št. 40.

Pristno brnsko sukno

pomladna in poletna sezona 1913.
Odrezek 3'10 m dolg 1 odrezek 7 kron
za kompl. moško obl. 1 odrezek 10 kron
1 odrezek 15 kron
(suknja, telovnik, hlače) 1 odrezek 17 kron
+++ samo +++ 1 odrezek 20 kron
Odrezek za črno salonsko obleko 20 K kakor
tudi blago za površnike, turistične lodne, svil.
kamgarne, blago za damske obleke itd. pošlji
po tovarniških cenah kot recela in solidna, naj-
bolje znana tovarniška zaloga sukna

Siegel - Imhof - Brno (Moravsko)
Vzorci gratis in franko.

Ugodnosti privatnih odjemalcev, če naročujejo
sukna naravnost pri tvrdki Siegel - Imhof na
tovarniškem mestu so znatne. Stalne, nizke
cene. Velik izbor. Uzorna, pazljiva postrežba
tudi malih naročil v popolnoma svežem blagu.

Prva slovenska mirodilnica

v Trstu
Alojz Saletelj

ulica Carradori 18, v bližini gostilne NDO.

Zaloga barv, čopičev, mrežic za plin, predmetov iz gumija, sveč, mila, parfumov, mineralnih vod itd.

Izvršujejo se pošiljke petroleja v originalnih posodah in drugo.

Sukna,

lode in modno blago za gospode in dame, priporoča KAREL KOČIAN

XX tovarna sukna XX
v Humpelou (Češke)
XX Usorci franko. XX

Sposobnega nemško-slovenskega korespondenta

(korespondentinjo), obeh jezikov popolnoma zmožnega v besedi in pisavi, išče za takojšnji vstop tovarna poljedelskih strojev. Prosilci, ki popolnoma obvladujejo tudi italijanski jezik, imajo prednost. Obširne ponudbe z zahtevno plačo, referencami itd. pod „Tüchtige Kraft 8631“ anončni ekspediciji Rudolf Mosse, Dunaj I.

Hans Schmidt
zobotehnik

TELEFON TRST
št. 1085. al. della Zonta št. 7. I.
1913

Tržaška posojilnica in hranilnica

Poštno hranilnični račun 16.004.
Posojila daje
na vknjižbo,
na menice,
na zastave in
na amortizacijo za daljšo dobo po dogovoru.
Eskomptuje trgovske menice.

Hranilne vloge
sprejema od vsakega, če tudi ni ud in jih obrestuje po
4 1/4 %
Večje stalne vloge in vloge na tekoči račun po dogovoru.
Rentni davek plačuje zavod sam. Vloga se lahko po eno krono.
Oddaja domače nabiralnike (hranilne pušice).

registrovana zadruga z omejenim poroštvom.
Trst, piazza Caserma št. 2, I. (v lastni palači - vhod po glavnih stopnjicah).
Telefon št. 952.
Ima varnostno celico (safe deposits) za shrambo vrednostnih listin, dokumentov in raznih drugih vrednosti, popolnoma varno proti vlamu in požaru, urejeno po najnovejšem načinu, ter jo oddaja strankam v najem po nizkih cenah.
Stanje vlog nad 10 milijonov.
URADNE URE: od 9 do 12 dopoldne in od 3 do 5 popoldne.
Izplačuje se vsak delavnik ob uradnih urah.

Velika zaloga vsakovrstnega sira, masla in slanine. Priporočam trgovcem in gostilničarjem parmezan l.a po K 2-30 in naprej, kakor gorgonzola, ementalski, ovčji, trapistovski sir in vsakovrstne slanine. — Priporoča se vdani

J. J. Suban, Trst, ulica Giorgio Vasari št. 10.

van Josip, Lozar Ivan, Miste Matija, Brce Juri, Demojzes Ivan, Ahac Josip, Seles Fran, Vrčon Fran, Vites Josip, Vremenc Anton, Zabrič Ivan, Namestniki: Pavlič Anton II., Kodrič Josip, Gerbec Jernej, Počkar Fran, Stegovac Fran, Bačar Ivan, Vovk Anton, Mevra Fran, Slak Pavel. Pregledovalni odbor: Dr. Šavnik Janko, Frantar Gašper, dr. Bošijančič Leopold. Mirovna sodnija: Dr. Kisovec Vekoslav, Pertot Viktor, Štok Jernej. Ženski odbor: Kukanja Ema, Kovačič Franja in Purkar Marija.

Prekoristnemu našemu društvu želimo, da bi tudi v prihodnjem letu tako lepo napredovalo na korist našega narodnega delavstva. Slovenske delavce pa pozivljamo, naj ne bodo učenjeni pri nam sovražnih internacionalnih ali celo italijanskih bolniških blagajnah, ampak naj postanejo člani lepo uspevaločega našega „Tržaškega podpornega in bralnega društva“.

Odbor tržaških soboslikarjev in dekoratorjev vabi na občni zbor, ki se vrši nocoj, dne 16. t. m. ob 7-30 v telovadnici ljudske šole v ulici Parini.

Prestolonaslednik pri Sv. Justu. V ponedeljek popoldne je obiskal prestolonaslednik nadvojvoda Franc Ferdinand s soprogo in svakinjo grofico Wüthenau-Hohenturm baziliko pri Sv. Justu, ne da bi bil napovedal svoj prihod. Visoki gosti so se mudili trideset ure v cerkvi, kjer jim je g. župnik Buttignoni razkazoval umetnine.

C. kr. ravnateljstvo državne železnice naznanja, da ne more dati na razpolago posebnih vlakov po znižanih cenah v bliskovitih, potem ob dvojnih praznikih o času od 15. junija do 15. septembra, z ozirom na določbe osebne in prtljažne tarife, del II, zvezek 1, stran 48.

Tržaška mala kronika.

Trst, 15. aprila.

Voznik, voz in konji v morju. Danes dopoldne nekako okrog pol 11 je neki voznik vozil z dvoprežnim vozom po cesti pod Škledjem. Možakar se ga je nekje temeljito nalezal in se je malo brigal, kod vozi. V bližini takolmenovanega „mostu čez salino“ je zavozil tako ob kralj, da se je prevrnil voz s konjema in njim vred v morje. Ljudje, ki so videli nesrečo, so prihiteli na pomoč in so izlekli voznika in enega konja iz vode. Voznik je bil v nezvesti in je precej dolgo trajalo, preden se je zavedel. Kakor hitro pa je prišel k zavesti, je skočil pokoncu in ves moker pobegnil, da ni bilo mogoče izvedeti njegovega imena. Ljudje so poizkušali rešiti tudi drugega konja, kar se jim pa ni posrečilo in se je žival zadušila. Kakor se pripoveduje, je bil voz s konjema last nekega Miklavčiča (?) z Grete.

Gratis-vožnja in sprejem v Trst. Ko je prišel parnik „Adelsberg“ v Trst, so zaprili delavca Jakoba Segulina in Pavla Biazoviča, dva devetnajstletna Cirknčana. Oba sta se namreč skrivala spiznila na ladjo in se brezplačno pripeljala iz Sibenika.

Žepne tatvine. — V kinematografu „Royal“ v ulici Barriera vecchia je nekdo ukradel Antonu Daglatu srebrno uro z zlato verižico, vredno 90 K.

Dva železničarja sta gledala v zlatarjevo izložbo, ko je eden, Franc Bersak, nenkrat začutil v svojem žepu tujo roko. Segel je se sam v žep in zgrabil vsiljivko, ki se je že prilaščala denarnico s 30 kronami. Žepni tat je 18 let stari kotlar Peter Flego.

Sovražstvo do tramvaja. Na Borznem trgu so snoči ustavili tržaškega postopača Karla Besseka. Sirl je namreč v svoji zlobi šlpo na tramvajem vozu.

Eden slepar manj. Na besedo zagrebške policije so snoči zaprili 22 let starega Karla Železnika z Ogrskega. Mož je premeten slepar. Pri njem so našli 100 K, nekaj ponarejenih sreč in druge reči. Poslali so ga na Hrvaško.

Društvene vesti.

Šentjakobski Sokol. Na sestanku dne 12. t. m. se je sklenilo, da se bo vršil v soboto, 19. t. m., ob 9 zvečer še en sestanek radi ustanovitve Sokola in sicer v dvorani Delavskega konsumnega društva.

Pevski zbor Dramatičnega društva. Danes ob 8 zvečer pevska vaja za mešan zbor.

Poziv uradnikom denarnih zavodov. Društvo jugoslovanskih uradnikov denarnih zavodov sklicuje za prihodnji petek, dne 18. t. m., v zgornjih prostorih restavracije „Balkan“ v Trstu točno ob 8 in pol zvečer važen društveni sestanek v zadevi pričete akcije za splošni sobotni popoldanski počitek. Vse tovaršje v Trstu nujno prosimo, da se tega sestanka zanesljivo, točno in polnoštevilno udeležijo. Osrednji odbor.

Pevsko društvo „Ilirija“ od Sv. Jakoba naznanja, da se vrše od sedaj naprej pevske vaje za gospodične ob sredah od 8-30 do 9-30, za gospode ob petkih od 9 do 10 in skupne vaje ob nedeljah od 3 do 4 popoldne. Vabijo se novi pevci in pevke.

Slovensko gledališče.

Za nedeljsko prvo reprizo Smetanove opere

„PRODANA NEVESTA“

sprejema gledališka blagajna prenotacije.

Mar. dol. organizacija.

Zidarska skupina NDO sklicuje za četrtek ob 6. zvečer važen sestanek v društvenih prostorih, ul. Sv. Franciška št. 2.

Odbor zidarske skupine NDO bo imel danes, v sredo, ob 5 in pol popoldne odborovo sejo.

Odbor mizarske skupine. Danes, v sredo ob 7 in pol zvečer odborova seja.

Govorniška šola NDO. V petek ob 8 zvečer govorniška šola.

Vesti iz Istre.

Poroka. Danes, v sredo, se poročil g. Janko Delpin, prožni mojster v Saplanah, z gospodično Marico Deklevovo na Permanih na Kastavščini. Mnogo sreče!

Olepševalno društvo v Kast-u priredi v nedeljo, dne 20. t. m. s sodelovanjem društva „Istrska Vila“ veliko veselico.

Iz Doline. Umrl je tu dolgoletni občinski odbornik in svetovalec dolinske občine Urh Samec. Pogreb se vrši danes dopoldne ob 9.

Vesti iz Goriške.

Iz Brd. Včeraj, v torek je uničila slana ves poljski pridelek t. j. sadje in trto. Pogled na polja sili človeku solze v oči. Ljudstvu preti velika beda.

Sneg in mraz. Snežilo je v soboto popoldne kakor sredi zime po Soški dolini in planinah. Vse gorovje do Gorice je bilo pokrito s snegom. Nastopili je občuten zimski mraz tudi v Gorici, kjer so bili že krasni topli dnevi. Na drevju in na polju je škoda znatna.

MALI OGLASI

MALI OGLASI se računajo po 4 v. besedo. Mestno tiskarno besedo stane 1 v. Najmanjša priložnost 40 v. Plača se takoj kasirarstvu oddati.

Fotografa Antona Jerkiča naslov: Trst, ul. delle Poste 10; Gorica, Gosposka ulica 7. 444

Prodajo ali v najem se dajo razne gostilne, kavarne, mlekarne in drugi obrtni obrati, hiše, vile itd. Pojasnila daje Kolaršič, kavarina Corso od 9-11, 3-6, telefon št. 825. 417

Meblirana soba se odda takoj v ulici Farneto št. 43, IV. 715

Iščem mladega kletarja. Prednost imajo ože njeni. Stanovanje in plača po dogovoru. Pismene ponudbe na naslov: Filip Ivančević, Krilo, Dalmacija. 782

V ulici Molin grande 36 se prodaja velika množina pristnega refoška iz kleti Vincenca Sestana v Vrsarju (Istra) po ceni 88 vinarjev liter v tečnici ali na dom. Prekupcem popust — Vodja Fernetič. 789

Oddaste se dve lepi meblirani sobi v bližini južnega kolodvora. Belvedere 27, I. 6. 764

Posojilnica v Kopru sprejme izvežbanega uradnika. Nastop takoj ali vsaj brzo. Samopravnost (polnomočnost), zanesljivost v računih, vodstvo blagajne s jamstvom. Pača po dogovoru, gleda na dosedanje izvežbanost prositeljev. 794

Meblirana sobica se odda s hrano. Belvedere 12, vrata 9. 828

Gramofoni vseh vrst, plošče, opera, basist hrižaj in tudi druge novosti, narodne pesmi. Trgovina z gramofoni Zanetti, ul. Cavana 6. 709

Prostori pripravi za vsako trgovino ali obrt, se oddajo v najem v hiši „Trgovske obrtne zadruge“ ul. Stadion 21 takoj ali s 24. avgustom. Natančnejše podatke v uradu T. O. Z. 822

Na prodaj posestvo z vinogradom na Vrdeli pri Trstu. Naslov pove inzeratni oddelek Edinosti. 820

Mesečna soba, lepa meblirana, prost vhod, se odda 1. majnika. Lazareto vecchio 45, II. levo. 816

Služkinja za vsako delo išče službe. Ponudbe pod „Služkinja“ na inzeratni oddelek Edinosti. 817

Zelo pridna postrežnica za 3 ure na dan se išče ul. Jorre 20, II. levo. 823

Večja špedicijska trdnica išče praktika, zmožnega slovenskega, italijanskega in nemškega jezika. Ponudbe pod „Marljiv 200“ na inzeratni oddelek Edinosti. 824

Pekovski pomočnik, ki je zmožen samostojnega dela, se takoj sprejme. Pekarna Mahnič, Bazovica. 829

izobražena mlada, pohlevna gospica, neomadeževane preteklosti, dobrega zdravja ter z veseljem do trgovine in gospodinjstva zamore se takoj po dobrem spoznanju poročiti blizu prijaznega mesta z mladim, inteligentnim, solidnim posestnikom in trgovcem čedne vnajnosti, čigar lepo imetje zamore kmalu do deset tisoč letnih dohodkov donosati. Modrost se vzgaja v mirnem, čistem arcu in rodi srečo. Zaupne ponudbe z navedbo vseh okoliščin in visokosti dote ali premoženja prosim s sliko vred pod „Tiha sreča maj 1913“ na inzeratni oddelek Edinosti do 24. t. m. v posebni kuverti. Posredovanje le od sorodnikov in se ne vpoštevajo anonimno. 825

Avtoriziran elektrotehniški mehanik
Vittorio Ban Trst, ulica delle Poste št. 9.
 --- Telefon št. 362/VIII. ---
PREVZEMAJO SE INSTALACIJE
 električnih luči, motorjev, električnih zvoncev, telefonov in strelovožov.
 Bogata zaloga svetilk in mrežice najboljših znamk.
 Oskrbovanje električne razsvetljave in zvoncev, dvigal, telefonov. — Poseben oddelek za popravila v precizijski mehaniki.

PARNA pralnica, čistilnica na suho ALBIN BOEGAN
barvarnica
ulica Farneto št. 9, Trst.

Ženske, moške in otroške obleke, toalete, uniforme, prevleka pohištva, preproge, kožuho-vina, perje, rokavice itd. itd. se barvajo in čistijo na suh način najnatančnejše in najskrbneje po najnižjih cenah v centrali ul. Farneto št. 9 in tržaških podružnicah ulica dell' Istria št. 12 in ulica Belvedere št. 49 ter v podružnici v Gorici, ulica del Teatro št. 14.

Zdravilno pivo dvojnega kvasa Val zdravnik ga priporoča.
 Odlikovano na **S. STEFAN** Odlikovano na
 : 7 razstavah. : 7 razstavah. :
 Glavna zaloga v Trstu, via Valdirivo št. 32. — Telefon št. 2201.

Priporočljive trdnice.
ANTON BARUCCA
MIZARSKI MOJSTER
 Trst, ulica San Francesco d'Assisi 2
 Specialist za popraviljanje
 roulet na oknih.
 Na željo se menjajo pasovi in zmeti.
 mašil za papirne dele in se ne boji konkurence.

Knjigoveznica ANTON REPEŠEK je
 edina slovenska knjigoveznica
 v Trstu, ulica Cecilia št. 9. — Izdaje vse
 knjigoveške preproste in fine dela točno in po
 konkurenčnih cenah. 176

Kupujem železo, stare kovine: Anton Cerneca
 Trst, ul. Olmo št. 12. 1730

Predmeti za planince!
 Kuhalne priprave iz aluminija, planinske ote-
 kle, noči in vilice, planinske palice, pri-
 prave za led, železa, snežni obroči, nahrbtniki.
Vsakovrstne obleke:
 Sweater, planinske hlače, gamaše, čepice
 iz čiste volne, rokavice.
 Steklenice Helios, več dni gorke in
 mrzle po 4 krone komad.
 Modni predmeti za gospode, urajo,
 ovratnice, zapestnice in nogovnice.
 Za člani športnih in planinskih društev
POSEBNE CENE.

Sportna trgovina Strudel
 ulica S. Antonio 12 (nasproti Kred. poslojnu)

TEODOR KORN
 Trst, ul. Miramar št. 71
 Stavbeni in galanterijski klepar. —
 Pokrivač streh vsake vrste.
PREJEMAJO SE VSAKOVRSNA
DELA IN POPRAVE
PO NIZKIH CENAH.
 :: Delo dobro in v najmanjšem ::
 Tel. 25-26. □ Poslovođa: Franje Jenke.

Franjo Stančič
 Trst - ulica Media št. 17 - Trst
 priporoča svojo

trgovino jestvin in kolonijalnega blaga
 katere je vedno oskrbljena sa svežim in prvovrstnim blagom

Francesco Buda, zlatar
 Trst, ulica Scalinata št. 1.

Prodaja ur iz srebra in kovi-
 nastih, od 4 kron dalje, uhani,
 prstani, verižice iz ameriškega
 double zlata izključno po prilož-
 nostnih cenah. Prodaja, kupuje in me-
 njuje zlato, srebro in dragocenosti. - -

Anton Žerjal - Trst
 priporoča svojo

trgovine jestvin
 ulica Commerciale 18, a podružnico ulica Istria 66.
 (Čarola zgornja). - Prodaja se žito, oves, koruza in
 raznovrstne otrobi ter moka tudi na debelo.

Zobotehnik iz Nemčije
Josip König
 diplomiran na zobotehnični akademiji v Parizu.
 ... TRST ...
 ulica S. Nicolò št. 18, II. n.
 Plačila na mesečne obroke.

Back & Fehl
 splošni uniformski zavod
 Trst, Acquedotto 12
 Izdelovanje uniform,
 livrej in oblek po meri

Restavracija-Hôtel Balkan (: Piazza :)
 Caserma

Pozor! Opoldne in zvečer abonement, zelo ugodno. Izborna ku-
 hinja in budjevojsko pivo (nič glavobola). Zmerne cene.